

Dokumentácia zvonov

rímskokatolíckeho farského kostola sv. Žofie v Pružine

Zdokumentoval a spracoval: Ľubomír Fusko
Preklad nápisov: Matej Lelovský

Vo veži rímskokatolíckeho farského kostola sv. Žofie v obci Pružina je umiestnená päťica zvonov, hojdajúca sa v smere severovýchod – juhozápad. Najstarší zvon, ktorý ako jediný prežil rekviráciu zvonov v prvej svetovej vojne, pochádzajúci od neznámeho zvonolejára, bol odliaty v roku 1607. Najmenší zvon umieračik je v poradí druhý najstarší zvon kostola. Bol takisto odliaty neznámym zvonolejárom v roku 1921. Tri zvyšné zvony boli vyhotovené zvonolejárskou dielňou Rudolfa Pernera v Českých Budějoviciach v roku 1938. Z juhozápadnej strany veže je na drevenom tráme upevnený hodinový cimbál, s priemerom 430 mm, kedysi dávnejšie oznamujúci obyvateľom Pružiny celé hodiny. Dnes je odbíjanie času riešené prostredníctvom kladíviek, udierajúcich z vonkajšej strany na úderový veniec zvonov Sedembolestnej Panny Márie a Najsvätejšej Trojice. Hodinový stroj, poháňajúci štvoricu hodinových ciferníkov, nájdeme na najvyššom poschodí kostolnej veže.

Fotografie: hodinový cimbál a kladivko, zabezpečujúce odbíjanie každej štvrt hodiny

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Lejár, miesto a rok odlatia:
500 kg	945 mm	a ¹	Rudolf Perner, České Budějovice, 1938

Zvon Najsvätejšia Trojica je zavesený v stredom poli trojpoľovej oceľovej zvonovej stolice. Má šesťramennú korunu, ktorá je spojená so zalomenou oceľovou hlavicou. Severná strana príklopu je zdobená číslom 450. V hornej časti zvona sa medzi plastickými linkami nachádza dookola obiehajúci, opakujúci sa florálno-ornamentálny pás, v ktorom sú vyobrazené strapce hrozna.

Na západnej strane drieku zvona je umiestnený reliéf, zobrazujúci Najsvätejšiu Trojicu – Otca, Syna, držiaceho kríž, a Ducha Svätého, zobrazeného ako holubicu. Reliéf je obkolesený slovami zo začiatku prastarého a ctihodného hymnusu “Gloria in Excelsis Deo“:

SLÁVA BOHU NA VÝSOSTIACH* A NA ZEMI POKOJ ĽUĎOM DOBREJ VÔLE.*

Na náprotivnej strane drieku nájdeme štvorriadkový nápis:

**V ZBOŽNEJ ÚCTE
VENOVALI VERIACI.
SUP FERDINANDO FOLTAN,
ADMINISTRATORE PRUŽINENSI FUSAE.**

Latinský nápis nám v preklade hovorí, že zvon bol odliaty za administrátora Pružinskej farnosti Ferdinanda Foltána. Nižšie je v ozdobnom florálnom orámovaní, v tvare kruhu, situovaný lejársky erb, v ktorom je zobrazený zvon, s nápisom:

RUDOLF PERNER, Č. BUDĚJOVICE.

Pod lejárskym znakom sa nachádza jednoriadkový nápis:

A. [Anno] D. [Domini] 1938.

Obvod zvona nad úderovým vencom je zdobený trojicou plastických liniek. Zvon má padajúce srdce a je poháňaný lineárnym, tzv. bezdotykovým, motorom.

Fotografia: detail Najsvätejšej Trojice

Fotografia: lejársky znak

V ZROŽNEJ ÚCTE
VENOVALI VERIACI.
FERDINANDO FOLTAN,
MAYSTROU PRUŽINENSI FUSAE.

A. D. 1938.

Fotografie: zvon Najsvätejšia Trojica

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Lejár, miesto a rok odlatia:
300 kg	795 mm	c ²	Rudolf Perner, České Budějovice, 1938

Zvon Panna Márie je zavesený v juhovýchodnom poli trojpoľovej oceľovej zvonovej stolice. Má šesťramennú korunu, ktorá je spojená so zalomenou oceľovou hlavicom. Severovýchodná strana príklopu je zdobená číslom 451. V hornej časti zvona sa medzi plastickými linkami nachádza dookola obiehajúci, opakujúci sa florálno-ornamentálny pás, v ktorom sú vyobrazené strapce hrozna. Na severozápadnej strane drieku zvona je umiestnený reliéf, zobrazujúci Pannu Máriu, stojacu na polmesiaci, ktorá v ľavej ruke drží malého Ježiška a v pravej ruke žezlo. Spoza reliéfu vychádza žiara. Pod reliéfom nájdeme sprievodný jednoriadkový nápis:

ZDRAVAS – MILOSTI PLNÁ

Na náprotivnej strane drieku je situovaný štvorriadkový nápis:

**VO SVOJEJ PRÁCI
VENOVAL RUŽENCOVÝ SPOLOK.
SUB FERDINANDO FOLTAN
ADMINISTRATORE PRUŽINENSI FUSAE.**

Latinský nápis nám v preklade hovorí, že zvon bol odliaty za administrátora Pružinskej farnosti Ferdinanda Foltána. Nižšie sa v ozdobnom florálnom orámovaní nachádza lejársky erb, v tvare kruhu, v ktorom je zobrazený zvon, s nápisom:

RUDOLF PERNER, Č. BUDĚJOVICE.

Pod lejárskym znakom sa nachádza jednoriadkový nápis:

A. [Anno] D. [Domini] 1938.

Obvod zvona nad úderovým vencom je zdobený trojicou plastických liniek. Zvon má padajúce srdce a je poháňaný lineárnym, tzv. bezdotykovým, motorom.

Fotografie: srdce, detail Panny Márie

Fotografie: zvon Panna Mária

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Lejár, miesto a rok odlatia:
180 kg	675 mm	d ²	nesignovaný, 1607

Stredný zvon je zavesený v severozápadnom poli trojpoľovej oceľovej zvonovej stolice. Visí nad zvonom Sedembolestnej Panny Márie. Má šesťramennú korunu, ktorá je spojená so zalomenou oceľovou hlavicom. Pod príklopom zvona sa nachádza nápis, rozdelený do dvoch nápisových pásov:

- EGO • VOX • CLAM.ANTIS • IN DESERTO • IO • I
- DIRIGITE • VIA • DNI • ANO • DNI • 1 6 0 7

V preklade: Ja som hlas volajúceho na púšti, pripravte cestu Pánovi. Roku Pána 1607. Obvod zvona nad úderovým vencom je zdobený jednou plastickou linkou. Zvon má padajúce srdce, ktoré je uchytané dvojicou skrutiek cez pod korunnú dosku. Poháňa ho lineárny, tzv. bezdotykový, motor.

Fotografie: časť nápisu, stredný zvon

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Lejár, miesto a rok odlitia:
150 kg	626 mm	es ²	Rudolf Perner, České Budějovice, 1938

Zvon Sedembolestná Panna Mária je zavesený v severozápadnom poli trojpoľovej oceľovej zvonovej stolice. Má tanierovú korunu, ktorá je spojená s rovnou oceľovou hlavitou. Severovýchodná strana príklopú je zdobená číslom 53. Pod príklopom zvona sa z juhovýchodnej strany nápisovej pásky, lemovanej plastickými linkami, nachádza nápis:

NA PAMIATKU SLOBODNÉMU SLOVENSKU....

Nižšie je pod plastickou linkou umiestnený dookola obiehajúci, opakujúci sa, visiacy florálny ornament poloblúkového tvaru. Na juhovýchodnej strane drieku zvona nájdeme reliéf, zobrazujúci Sedembolestnú Panu Máriu, s korunou na hlave, držiacu v náručí svojho zomrelého syna Ježiša Krista. V srdci má zabodnutý meč a pri jej hlave je situovaná dvojica anjelov. Pozadie reliéfu je zdobené krížom, z ktorého bolo Ježišovo telo sňaté. Obe bočné strany reliéfu, ako aj časť pod ním, zdobí nápis:

**TEBE, SEDMIBOLESTNÁ,
ĎAKUJE SLOVENSKÝ NÁROD,
ŽE Z HRÔZY R. 1938 VYŠIEL VÍŤAZNE.**

Na opačnej strane drieku sa nachádza trojriadkový latinský nápis:

**EX VOTO DONO
FERD. FOLTAN, ADMINISTRATORE
PRUŽINENSI A. D. 1938.**

Nižšie je umiestnený lejársky erb s dvojriadkovým nápisom:

**RUDOLF PERNER
BUDWEIS – Č. BUDĚJOVICE**

Prechod k úderovému vencu je zdobený trojicou plastických liniek. Zvon má lietajúce srdce a je poháňaný lineárnym, tzv. bezdotykovým, motorom.

Fotografie: časť nápisu, detail Sedembolestnej Panny Márie

Fotografia: zvon Sedembolestná Panna Mária

Hmotnosť:	Priemer:	Ladenie:	Lejár, miesto a rok odlatia:
55 kg	455 mm	a ²	nesignovaný, 1921

Zvon umieračik je zavesený v juhovýchodnom poli trojpoľovej oceľovej zvonovej stolice. Má tanierovú korunu, ktorá je spojená s rovnou oceľovou hlavicom. Na severozápadnej strane drieku zvona je situovaný trojriadkový nápis:

**ZE ŽBOZNOSTI
FARNÍKOV PRUZINSKYCH
1921.**

Prechod k úderovému vencu je zdobený trojicou plastických liniek. Zvon má lietajúce srdce a je poháňaný lineárnym, tzv. bezdotykovým, motorom.

Fotografie: časť nápisu, zvon umieračik

/29. augusta 2018/